

Plantedirektoratet

Fakultetssekretariatet

Susanne Elmholt

Koordinator for
myndighedsrådgivning

Dato: 10. juni 2011

Direkte tlf.: 8999 1858

E-mail:
Susanne.Elmholt@agrsci.dk

Afs. CVR-nr.: 57607556

Side 1/2

Vedrørende udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2011/2012 og om plantedække samt ændring af bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2010/2011 og om plantedække

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF), Aarhus Universitet, har modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelser i høring, og de efterfølgende bemærkninger til materialet er udarbejdet af Ingrid Kaag Thomsen, Elly Møller Hansen og Finn Pilgaard Vinther, alle seniorforskere ved Institut for Agroøkologi.

I høringsmaterialet indgår et "Notat vedr. udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2011/2012 og om plantedække samt ændring af bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2010/2011 og om plantedække". Notatet er udfærdiget af Plantedirektoratet (PD) og dateret 13. maj 2011.

I notatet bemærkes, at *"Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet vurderer, at frøgræs, der først ompløjes efter 20. september, vil have samme effekt på kvælstofoptagelse og -udvaskning som olieræddike og gul sennep."* På baggrund af denne vurdering foreslås reglerne ændret således, at frøgræs, der først ompløjes efter den 20. september, kan anvendes som mellemafgrøde.

Vi formoder, at PD bygger sin bemærkning på det notat, DJF fremsendte den 4. marts 2011 med svar på en række spørgsmål vedrørende gødskningsbekendtgørelsen 2011/12. Blandt andet overvejede PD at gøre det muligt for jordbrugere at benytte frøgræs som mellemafgrøder. Begrundelsen var, at frøgræs allerede i dag kan benyttes som efterafgrøde, og N-udvaskning derfor forventes at være neutral. PD anførte, at kravene til at benytte frøgræs som mellemafgrøde vil være de samme som for de nuværende mellemafgrøder, dvs. jordbrugere skal bl.a. have det dobbelte areal med frøgræs som mellemafgrøder, hvis det skal erstatte efterafgrøder. PD ønskede DJF's faglige vurdering af, om antagelsen af at N-udvaskningen er neutral er korrekt.

DJF svarede hertil, at *"En mellemafgrøde er defineret som en afgrøde, der etableres senest 20. juli og tidligst nedmuldes 20. september før såning af vintersæd. Som vi forstår spørgsmålet her, ønskes det, at frøgræs forbliver*

på marken indtil 20. september, hvorefter der sås vintersæd. Frøgræs vil ligesom godkendte mellemafgrøder være sået før 20.juli, og vi forventer, at frøgræs i lige så høj grad som olieræddike og gul sennep kan optage mineraliseret kvælstof. Vi vurderer derfor, at frøgræs kan indgå som mellemafgrøde med de restriktioner der pt. foreligger mht. arealkrav og nedmuldnings-tidspunkt, uden at det øger kvælstofudvaskningen.”

Svaret dækker alene den effekt, der forventes på markniveau, hvor det vel at mærke er underforstået, at arealkravene til frøgræs som mellemafgrøde skulle være de samme som til andre mellemafgrøder. Under denne forudsætning vurderer vi således, at udvaskningen på markniveau ikke er større fra frøgræs, der ompløjes tidligst 20. september og efterfølges af hvede end fra frøgræs, der ompløjes f.eks. ultimo oktober og efterfølges af vårsæd.

I forbindelse med den foreslåede ændring af bekendtgørelsen vil vi gerne præcisere følgende omkring vores vurdering af effekt på kvælstofoptagelse og -udvaskning: hvis frøgræsmarker ompløjet efter den 20. september bliver indregnet i mellemafgrødearealet, vil der på sædskifteniveau kunne ske en nedgang i arealet med efterafgrøder. Efterafgrøder vil helt eller delvist kunne erstattes med frøgræs-mellemafgrøder, hvilket på visse ejendomme kan betyde, at en fortsættelse af sædvanlig praksis med ompløjning af frøgræs før såning af vintersæd nu indregnes i mellemafgrødearealet. Derved kan ejendommen dække kravene til lovpligtige efterafgrøder/mellemafgrøder vha. frøgræs og således undlade at dyrke efterafgrøder som hidtil.

Frøgræs, der er ompløjet i september, vil ikke kunne indregnes som en efterafgrøde, idet dette ville kræve et senere pløjetidspunkt og en efterfølgende vårsæd. Det lovpligtige areal med efterafgrøder skal derfor dækkes af andre afgrøder, eller det skal dækkes af det dobbelte areal med mellemafgrøder.

Den foreslåede ændring i gødskningsbekendtgørelsen kan altså bevirke en ændring i sædskifter og arealfordeling. Sådanne ændringer og disses indflydelse på udvaskningen er der ikke taget hensyn til i det angivne svar fra 4. marts til PD.

Foruden denne præcisering fandt vi et par fejl ved gennemgangen:

- § 32. ”..... Det udlagte efterafgrødearealet skal i hver.....” bør rettes til ”..... Det udlagte efterafgrødeareal skal i hver.....”.
- I tabel 1 er alle udbytter angivet i hkg/ha. For foderafgrøder skal enheden være FE/ha.

Med venlig hilsen

Susanne Elmholt
Seniorforsker, koordinator for DJF's myndighedsrådgivning